

Crist Rei / Monument commemoratiu als morts de la Guerra Civil

La Roca del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carretera de Mataró a Granollers (C-1415c), 08430.
Emplaçament A llevant del terme municipal, a tocar al terme municipal d'Argentona.
Alçada: 300 m

Coordenades:

Latitud: 41.58234
Longitud: 2.36479
UTM Est (X): 447051
UTM Nord (Y): 4603600

Classificació

Número de fitxa 08181-305
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Privada
Titular: 7139403DG4073N
Autoria de la fitxa Jacob Casquete Rodríguez
Data de registre de la fitxa: dl., 21/03/2011 - 01:00

Descripció

Capella exterior, que a la mateixa vegada és un monument commemoratiu, situada a la collada de Parpers, a prop de la carretera de Mataró a Granollers (C-1415c). El monument, amb disposició de capella, està bastit sobre un petit desnivell i consta de dos línies de bancs, molt senzills, construïts amb pedra desbastada a la base i lloses a la part superior. A un nivell superior, al final dels bancs, es situen un seguit de graons que donen pas a una paret de pedra treballada lligada amb ciment on s'aprecia una obertura d'arc rebaixat amb una porta falsa de metall negre decorada amb reblons. A sobre la porta es pot apreciar una creu llatina que conté una placa metàl·lica on es pot llegir PER TOTS ELS MORTS / DE LA GUERRA CIVIL , sobre d'aqueta es llegeix la data 1936 i per sota la data 1939.

Observacions:

Durant la guerra civil Can Sol va ser ocupat per la CNT-FAI. Per la seva banda Can Torrents, la finca veïna, va caure en mans de la UGT. A Can Sol es va institucionalitzar l'ajuntament, deixant abandonat l'antic, situat davant de l'Església de Sant Sadurní. També va ser la caserna general del comitè local i es van allotjar part dels refugiats. Altres cases que van tenir refugiats foren: Can Cuana, Can Pau Tónico, Can Rajoler, Can Torrents, el domicili de Joaquim Lliví, l'Església de Sant Sadurní, i el Mas Vilalba.

Història

"Al llarg de la guerra civil el poble de La Roca del Vallès va tenir 5 alcaldes. El primer fou Romà Planas i Plana, d'ERC. Va ser escollit alcalde el 4 de juliol de 1936. Dimití el 6 de febrer de 1937 en ser nomenat director general d'agricultura de la Generalitat de Catalunya. El substituï Isidre Raimí i Jubany. Accedí a l'alcaldia el 18 de febrer de 1937 i dimití el 16 de març. A Raimí el substituï Pau Pujol i Coma que va romandre a l'alcaldia fins el 16 de novembre de 1937. Dimití "per obstrucció dels membres de l'equip municipal". Conrad Gallemí i Segura va ser alcalde de novembre de 1937 a març de 1938. El darrer alcalde de la guerra va ser Vicenç Gil i Macian, des d'abril de 1938 a desembre de 1938. Pel que fa a la persecució religiosa, l'Església de Sant Sadurní de la Roca va se malmesa i cremada la rectoria. L'Església de Santa Agnès de Malanyanes també va ser cremada. La Roca va rebre un total de 329 refugiats durant tota la guerra civil. Respecte a la persecució civil i política, hom comptabilitza un total de 4 assassinats. A excepció d'un, tota la resta va ser morts l'agost de 1936. El primer assassinat va ser un membre del sindicat CNT conegut com "El Nano", tenia 28 anys y morí el 4 d'agost. El 10 del mateix mes va ser assassinat al Coll de Parpers l'ex-alcalde Sadurní Pujades Fortuny, tenia 43 anys. Entre el 20 i el 30 del mateix mes foren assassinats els germans Jaume i Narcís de Moner Barbarà, ambdós propietaris de Can Tónico, de 50 i 52 anys respectivament. Les tropes nacionals van entrar en la població el 28 de gener de 1939. Una vegada acabada la guerra la repressió significà que un veí fos portat a Barcelona i afusellat al Camp de la Bota. Era Francesc Pont Pons, de 54 anys, agricultor de Can Prat de Valldeneu. Va ser afusellat el 15 de setembre de 1939. Després de ser cremada la rectoria i malmetre part de l'església de Sant Sadurní, aquesta va ser confiscada pel comitè local i transformada en magatzem d'abonaments químics del Sindicat local. El 19 de juliol de 1936 es va realitzar el darrer enterrament catòlic. El dia abans havia mort -per causes alienes a la guerra- Agustí Pedro. Aquell dia el rector de Sant Sadurní, Mossèn Audal, va oficiar el funeral. Acabada la cerimònia es va vestir amb roba de carrer i es va dirigir a una casa del carrer de Dalt. Allí, en les perdulàries es va refugiar i va poder salvar la vida. Com anècdota podem dir que un pagès li devia diners a en Joan del Molí. Aquest era una persona honrada i estimada per tothom. El pagès, per no pagar els diners, decidí denunciar-lo al comitè de Granollers. Aquests van anar al poble i es trobaren amb un membre del comitè local i membre d'ERC. En saber el perquè d'aquella visita els hi va dir que abans de matar-lo el tindrien que

matar a ell. Els hi va explicar les bones obres que havia fet en Joan del Molí pel poble. El varen creure, li salvà la vida, i el pagès va veure com el seu complot s'esvaïa. La població es va salvar dels bombardejos, encara que a finals de gener de 1939 van caure diverses bombes a el Collet de la Martina -on està la bassa dels ànecs-. Un grup de soldats republicans en retirada van veure com sobrevolaven per la zona un grup d'avions. Van començar a disparar contra ells. Com a represàlia van llançar diverses bombes. Aquestes no van produir víctimes i, dintre del panorama general de la guerra, es pot considerar com una anècdota. La Roca del Vallès va ser dipòsit de camions, tancs i carros blindats" (PARTIT POPULAR DEL VALLÈS ORIENTAL, n.d).

Bibliografia

GAVÍN I BARCELÓ, J. M. (1990): Inventari d'Esglésies: Vallès Oriental. Editorial Pòrtic, Barcelona.
PARTIT POPULAR DEL VALLÈS ORIENTAL (n.d): La guerra civil a La Roca del Vallès. Obtinguda el 18 de març de 2011.

